

Komunitné centrum

Komunitné služby v mestách a obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít

Krízový plán KOMUNITNÉHO CENTRA POŠTÁRKA BARDEJOV

Krízový plán na predchádzanie a riešenie mimoriadnej udalosti v súvislosti s nebezpečenstvom šírenia ochorenia COVID-19 v Komunitnom centre a pri terénnej sociálnej práci

PRVÁ ČASŤ ÚVODNÉ USTANOVENIA

Článok 1 Účel vydania

Účelom vydania tejto smernice je:

- Zabezpečenie koordinovanej informovanosti ohľadom rizík spojených so šírením infekcie spôsobenej koronavírusom (ďalej „COVID-19“),
- Vytvorenie podmienok pre prevenciu negatívneho dopadu a stresu prijímateľov sociálnych služieb (ďalej len „klienti“), ich rodinných príbuzných a známych, ako aj zamestnancov Komunitného centra Poštárka Bardejov (ďalej „KC“) a terénnych sociálnych pracovníkov (ďalej TSP).
- Formulácia preventívnych opatrení, ktoré smerujú k zabráneniu šírenia ochorenia COVID-19 a postupov pri výskyte podozrivých a potvrdených prípadov koronavírusu u klientov alebo zamestnancov KC a TSP.

Smernica je integrálnou súčasťou postupov a pravidiel prevencie krízových situácií a určenia postupov v súlade s ustanovením §10 a kritériom 2.6 podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb podľa prílohy č. 2 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o sociálnych službách“).

Poskytovanie sociálnej služby vychádza z princípov zachovania ľudskej dôstojnosti a autonómie prijímateľov sociálnych služieb, z rešpektu k ich názorom a rozhodnutiam. Poskytovateľ sociálnej služby preto aj v čase krízových situácií vytvára podmienky k podpore a zachovaniu základných ľudských práv a slobôd všetkých osôb v KC.

Článok 2 Súvisiace predpisy a usmernenia

Poskytovateľ sociálnych služieb postupuje pri výkone preventívnych a krízových opatrení v súvislosti so šírením ochorenia COVID-19 podľa odporúčaní, záväzných postupov a usmernení Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej „MPSVR SR“), Ministerstva zdravotníctva SR, Úradu verejného zdravotníctva SR a ďalších subjektov verejnej správy, ktoré sú zverejnené na webovom sídle MPSVR SR.

Za týmto účelom poverená osoba denne sleduje aktuálne informácie na webovom sídle MPSVR SR a ďalších relevantných inštitúcií.

Článok 3

Osobitný charakter predpisu – otvorenosť

Vzhľadom na skutočnosť, že odporúčacie a záväzné postupy, usmernenia a informácie pre poskytovateľov sociálnych služieb sa v súlade s opatreniami krízových štábov neustále menia a aktualizujú, je tento dokument chápaný ako otvorený a podľa potreby je nevyhnutné ho aktualizovať, dopĺňať a meniť.

DRUHÁ ČASŤ

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 4

Informovanosť o víruse a ochorení COVID-19

Základným predpokladom úspešnej prevencie sú dostupné a zrozumiteľné informácie ohľadom rizík súvisiacich s novým koronavírusom, spôsoboch jeho prenosu, príznakov ochorenia COVID-19 a preventívnych opatreniach.

Za koordinovanú informovanosť je v KC a TSP je zodpovedný poverený zamestnanec. Náležitá informovanosť je dôležitá pre všetkých zamestnancov zariadenia, klientov ako aj ich rodinných príslušníkov. Zodpovedná osoba zabezpečí, aby informovanosť bola pre všetkých zrozumiteľná a dostupná.

SARS-CoV-2 je respiračný vírus, ktorý spôsobuje ochorenie COVID-19. K prenosu dochádza primárne kontaktom s infikovanou osobou, ktorá najmä pri hovorení, kašľaní a kýchaní šíri infekčné kvapôčky do svojho okolia. Prenos je možný tiež predmetmi čerstvo kontaminovanými sekrétmi infikovaného človeka. Vírus sa podarilo izolovať zo vzoriek odobratých z dolných dýchacích ciest, ale aj zo sterov z nosohltana aj hrdla, v sére, krvi, v slinách, moči a stolici.

Testovanie na prítomnosť koronavírusu sa môže realizovať aj preventívne. Samotné testovanie ešte neznamená, že niekto v KC a TSP je nositeľom vírusu.

Príznaky ochorenia COVID-19 sú najmä:

- teplota nad 38°C (pozor! u starších a imunitne oslabených klientov môže telesná teplota zostať nízka, preto treba zväžiť aj iné príznaky a poradiť sa s lekárom),
- kašeľ,
- sťažené dýchanie (tzv. dýchavica, klient nevie dokončiť nádych – ľudovo „nevie sa dodýchnuť“, prípadne má zrýchlené dýchanie),
- bolesť svalov
- únava.

Vo všeobecnosti môže táto infekcia spôsobiť závažnejšie príznaky u klientov s oslabeným imunitným systémom, a to najmä:

- seniorov nad 70 rokov,
- klientov s chronickým ochorením (onkologické ochorenie, pľúcne ochorenie, srdcovocievne ochorenia),
- klientov liečených imunosupresívnymi (imunitný systém potláčajúcimi) liekmi.

Nakoľko súčasne s týmto ochorením prebieha aj každoročná sezónna epidémia chrípky a iných respiračných infekcií, je možné, že podobné príznaky môžu súvisieť aj s iným respiračným infekčným ochorením, preto je potrebné zachovať rozvahu a kontaktovať všeobecného lekára, alebo v prípade nejasností hygienika príslušného Regionálneho úradu verejného zdravotníctva (ďalej len „RÚVZ“) a riadiť sa ich usmerneniami.

Článok 5

Prevenca šírenia vírusovej infekcie a ochorenia COVID-19

Všeobecné zásady šírenia respiračných chorôb. Najlepším spôsobom, ako zabrániť nákaze, je vyhnúť sa expozícii (t. j. stretnutiu) s infikovaným človekom alebo expozícii s vírusom. Všeobecné zásady, ktoré pomáhajú zabrániť šíreniu respiračných vírusov, vrátane SARS-CoV-2, sú nasledovné:

- vyhnúť sa úzkemu kontaktu s ľuďmi s akútnym respiračným ochorením;
- skrátiť pobyt v priestoroch, kde sa nachádza veľké množstvo ľudí;
- často si umývať ruky teplou vodou a mydlom (najmä pri priamom kontakte s chorými alebo izolovanými pri čakaní na výsledky v prostredí zariadenia sociálnych služieb alebo ich okolí); ak mydlo s dezinfekčným účinkom v dávkovači nie je dostupné ako ďalší stupeň po umytí rúk je vhodné použiť dezinfekčný gél na báze alkoholu;
- účinnosť umývania rúk možno zvýšiť použitím dezinfekčného mydla s virucídnym účinkom.

Umývanie rúk

Zamestnanci KC a TSP by si mali umývať ruky najmä:

- pred odchodom z domu,
- pri príchode do práce, - po použití toalety,
- po prestávke a denných pracovných činnostiach,
- pred prípravou jedla a nápojov, - pred a po konzumácii jedla a nápojov, vrátane desiat,
- po manipulácii s odpadom a odpadovým košom,
- pred odchodom z práce, - pri príchode domov,
- po každom priamom kontakte s chorým alebo izolovaným klientom.

Dôležité je nepoužívať spoločné uteráky, predmety osobnej potreby a dodržiavať zásady dezinfekcie povrchov v zmysle prevádzkového poriadku a po každej činnosti, pri ktorej došlo k ich kontaminácii a vetrať.

Prekrytie horných dýchacích ciest (tvárové rúška)

V súlade s nariadením hlavného hygienika SR je dôležitým preventívnym opatrením zákaz vychádzať a pohybovať sa na verejnosti bez prekrytia horných dýchacích ciest (tvárové rúška), ktoré poskytuje bariérovú ochranu pred kvapôčkovou nákazou. Je dôležité, aby rúško bolo nasadené podľa pokynov výrobcu.

Po použití by malo byť rúško odstránené uvoľnením šnúrok na zadnej časti (nikdy neodstraňovať rúško uchopením rúška jeho časťou pokrývajúcou tvár) a zlikvidovať rúško ako infekčný odpad. Po odložení rúška do odpadu je potrebné vykonať hygienu rúk.

Vedúci sociálneho oddelenia Bardejov zabezpečí pre všetkých pracovníkov a klientov dostatočné množstvo ochranných rúšok.

Ochranné pomôcky

KC a TSP je povinné plniť ochranné preventívne opatrenia a bezplatne zabezpečiť a poskytovať ochranné pracovné pomôcky ako aj ochranné pomôcky pre prijímateľov sociálnej služby. Zodpovednosť v KC a TSP za toto opatrenie nesie vedúci sociálneho oddelenia Bardejov. Evidenciu o poskytnutí ochranných pomôcok vedie poverený pracovník.

Článok 6

Zabezpečenie personálu v KC a TSP v rámci krízovej situácie

Sú zamestnancami poskytovateľa, ktorí sa podieľajú na výkone KC a TSP v zmysle zákona o sociálnych službách 448/2008 pre oprávnené cieľové skupiny KC a TSP, v zmysle bodu 5 tohto dokumentu, podľa ich pracovných náplní. Činnosť KC zabezpečujú s pravidelnosťou 5

pracovných dní do týždňa, počas stanovených otváracích hodín priamo v KC a TSP. Časť týždenného pracovného času zamestnanci KC a TSP vykonávajú činnosť v teréne. Počas otváracích hodín sa v KC a TSP nachádza vždy minimálne jeden zo zamestnancov KC a TSP. KC a TSP postupuje pri poskytovaní sociálnej služby KC a TSP súlade so štandardmi.

Zoznam zodpovedných osôb:

- V prípade dôvodného podozrenie na COVID-19 zo strany zamestnanca, resp. prijímateľa sociálnej služby v KC a TSP, bezodkladne kontaktovať: Mgr. Ľuboša Mikulu, vedúceho oddelenia sociálnych vecí Bardejov a príslušný RÚVZ
- Dezinfekciu priestorov zabezpečujú všetci zamestnanci KC a TSP
- Za sledovanie zásob ochranných osobných pracovných pomôcok a materiálu na dezinfekciu je zodpovedný poverený pracovník KC a TSP.

O týchto určeníach a zodpovednostiach sú zamestnanci KC a TSP dôkladne informovaní.

Článok 7

Zabezpečenie ochrany zamestnancov KC a TSP

1. Zamestnanci majú materiálno-technické vybavenie v súvislosti s poskytovaním sociálnej služby - teplomery, dezinfekčné prostriedky, OOPP (najmä rúška, rukavice, potreby a pomôcky na upratovanie, voda a iné podľa príslušných nariadení).
2. Dbajú na pravidelné a dôsledné umývanie rúk mydlom a vodou/alebo dezinfekčným prostriedkom vždy pred odchodom z domu, pri príchode do práce, po použití toalety, po prestávke a denných pracovných činnostiach, pred prípravou jedla a nápojov a po ich konzumácii, pred odchodom z práce, pri príchode domov.
3. Dbajú na používanie ochranných rukavíc a rúšok.
4. U každého zamestnanca je zabezpečené meranie telesnej teploty pred príchodom na pracovisko. Za vykonávanie merania je zodpovedný poverený pracovník KC a TSP.
5. Zamestnanci KC a TSP boli poučení o povinnosti merania teploty i doma (večer a ráno) pred nástupom do práce. Ak zamestnanec prejavuje príznaky ochorenia, nemôže nastúpiť do práce. O uvedenej skutočnosti informuje telefonicky štatutárneho zástupcu poskytovateľa.
6. Počas výnimočnej situácie sú obmedzené osobné stretnutia zamestnancov KC a TSP s ostatnými zamestnancami na pracovisku.
7. Každý zamestnanec sa počas mimoriadnej situácie stravuje pri stole sám.
8. Zamestnanci KC a TSP boli informovaní o povinnosti s ohľadom na platnú legislatívu Zákonníka práce informovať zamestnávateľa o tom, že sa vrátil on alebo jeho blízky príbuzný z rizikovej oblasti zasiahnutej koronavírusom, alebo o tom, že bol v priamom kontakte s osobou, ktorej bola zistená t.j. laboratórnym vyšetrením na ÚVZ SR potvrdená infekcia COVID-19 alebo je v izolácii pre podozrenie na infekciu a nie sú ešte výsledky vyšetrenia známe. Uvedené platí aj pre prípad, ak sa zamestnanec dostal do kontaktu s infikovaným prijímateľom sociálnej služby KC a TSP.
9. Zamestnávateľ je vzhľadom na povinnosť predchádzať rizikám z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci oprávnený vyzvať zamestnanca KC a TSP, aby sa podrobil vyšetreniu u všeobecného lekára (ktorého má kontaktovať najskôr telefonicky a podľa inštrukcií buď prísť na vyšetrenie alebo zostať v domácej izolácii a pod.), popr. hygienika príslušného RÚVZ, najmä ak je dôvodné podozrenie nebezpečenstva vzhľadom k vykonávanej práci alebo má zamestnávateľ podozrenie, že zamestnanec nie je spôsobilý vykonávať prácu pre možnosť infekcie COVID-19. O prípadnom nariadení karantény t. j. izolácie, jej trvaní a ukončení rozhoduje príslušný RÚVZ a v tomto zmysle je povinný podať zamestnávateľovi na jeho žiadosť informáciu o tom, že zamestnancovi KC alebo TSP bola karanténa nariadená.

Článok 8

Zabezpečenie priestorov KC v rámci krízovej situácie

Priestory KC a TSP sú prispôsobené krízovej situácii. KC má určený a označený vchod pre užívateľov sociálnej služby. Pri vstupe je vytvorený priestor na dezinfekciu rúk. Cieľové skupiny majú určený priestor, v ktorom sa môžu pohybovať. Priestory sú označené upozornením: „**Vstup len s ochranným rúškom**“.

Pracovisko sa pravidelne upratuje a dezinfikuje. Dôraz sa kladie hlavne na dezinfekciu predmetov, ktorých sa bežne dotýkajú zamestnanci KC a prijímatelia sociálnej služby – kľučky, vypínače, vodovodné batérie, stoličky, pracovné stoly, PC klávesnice a pod. Všetky pracovné priestory sa pravidelne vetrajú.

Článok 9

Činnosti pre pracovníkov v KC a TSP v rámci krízovej situácie

Počas výnimočnej situácie sa skupinové a komunitné aktivity v komunitnom centre nevykonávajú.

Osobná návšteva KC a TSP je možná len za dodržania prísnych hygienických podmienok (dezinfekcia rúk, ochranné rúško, byť bez príznakov respiračnej infekcie, kašľa, dýchacích problémov, bez cestovateľskej anamnézy v rizikovej oblasti).

Článok 10

Preventívne opatrenia pri poskytovaní činnosti KC a TSP

V prípade kontaktovania zo strany prijímateľov sociálnej služby je potrebné:

Terénne:

Zamestnanci KC a TSP, ktorí pracujú v teréne musia byť vybavení nevyhnutnými OOPP. V prípade osobnej komunikácie s prijímateľmi sociálnych služieb ich musia upovedomiť o povinnosti prekrytia horných dýchacích ciest (napr. prostredníctvom tvárového rúška).

- Dodržiavať vzdialenosť medzi osobami minimálne 2 metre v teréne;
- Vyhybať sa priestorom, kde je veľa ľudí;

Ambulantne:

Pred príchodom prijímateľa sociálnej služby do KC na vytvorenom mieste urobiť skrining so zameraním na akútnu respiračnú infekciu, teplotu, kašeľ, dýchavicu, resp. overenie si, či v rodine nie je niekto s potvrdeným ochorením COVID-19 alebo nebol v úzkom kontakte s takým pacientom v posledných 14 dňoch alebo s cestovateľskou anamnézou člena domácnosti v rizikovej oblasti v posledných 14 dňoch;

Ak je dôvodné podozrenie, že prijímateľ sociálnej služby má respiračnú infekciu s jedným z vyššie uvedených príznakov, nebude mu povolený vstup do KC;

Dodržiavať vzdialenosť medzi osobami minimálne 2 metre;

V prípade odôvodneného podozrenia na infikovanie COVID-19 počas poskytovania sociálnej služby v KC a TSP:

Prijímateľ sociálnej služby musí byť bezodkladne izolovaný. Musí sa vyhnúť úzkemu a telesnému kontaktu s osobami, povrchmi alebo predmetmi, mať rúško alebo vreckovku, ktoré sú následne bezpečne zlikvidované (Ak užívateľ prijímateľ sociálnej služby potrebuje použiť toaletu, zatiaľ čo čaká na lekársku/zdravotnícku pomoc, mal by použiť samostatnú toaletu, pokiaľ je k dispozícii. To platí len po dobu čakania na prevoz do nemocnice);

Bezodkladne telefonicky kontaktovať príslušného lekára a príslušnú RÚVZ linku, prípadne byť nápomocný s telefonickým informovaním príslušných úradov pre určenie ďalšieho postupu;

☐ Informovať prijímateľa sociálnej služby o nutnosti domácej karantény a spôsoboch jej dodržiavania a požiadať prijímateľa sociálnej služby, aby bezodkladne zabezpečil karanténu aj ostatných členov domácnosti (ak RÚVZ neurčí inak).

Článok 11 Dôležité kontakty

Kontakty pre otázky súvisiace s ochorením COVID-19 :

- ☐ Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky – 0917 222 682,
- ☐ e-mailový kontakt: novykoronavirus@uvzs.sk
- ☐ centrum zdravotníckych informácií - 0800 221 234

☐ Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Bardejove:

RUVZ Bardejov, Kuzmányho 2762/18, Bardejov, 056/474 86 06

Regionálny hygienik:

MUDr. Jana Zbyňovská,

tel.: 054/488 07 21

e-mail: bj.zbynovska@uvzs.sk

Oddelenie epidemiológie a výchovy k zdraviu:

MUDr. Július Zbyňovský

tel.: 054/488 07 03,

0917 121 946,

e-mail: bj.zbynovsky@uvzs.sk

TRETIA ČASŤ ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

1. Interný predpis (metodický pokyn) je záväzný pre všetkých zamestnancov, ktorí sú povinní sa s ním preukázateľne oboznámiť.
2. Kontrolou jeho dodržiavania a realizovania sú poverení a zodpovední vedúci zamestnanci.
3. Interný predpis (metodický pokyn) nadobúda platnosť dňom vydania. V tlačenej podobe je uložený k nahliadnutiu a k dispozícii: a) na oddelení sociálnych vecí Bardejov v kancelárii vedúceho, b) KC